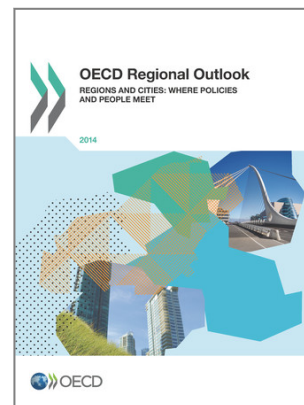

OECD Multilingual Summaries
OECD Regional Outlook 2014
Regions and Cities: Where Policies and People Meet
Summary in Slovenian

Preberite celotno knjigo na: 10.1787/9789264201415-en

Regionalni pregled OECD za leto 2014
Regije in mesta: kjer se srečajo politike in ljudje

Povzetek v slovenščini

Ključne ugotovitve

- Razlike v prihodkih med regijami so se v zadnjih desetletjih povečale v večini držav OECD; kriza ni prispevala k spremembi tega trenda. Kjer so se razlike zmanjšale, je bilo to večinoma posledica slabe uspešnosti bogatejših regij in ne rasti v revnejših. Kriza je tudi poudarila razlike v brezposelnosti med regijami.
- Od začetka krize je preobrat s fiskalne spodbude h konsolidaciji povzročil znatno skrčenje javnih naložb, ki so se v OECD v obdobju 2009–12 realno zmanjšale za 13 %. Ker okoli 72 % javnih naložb upravljajo podnacionalne ravni upravljanja, je to postalo poseben izziv za regije in kraje. Zmanjšanje naložb je sicer pripomoglo k zaščiti obstoječih storitev in transferjev, toda obstaja nevarnost, da bo spodkopalo rast in zagotavljanje storitev v prihodnosti.
- Med gonilnimi silami vse večjega števila reform podnacionalnih ravni upravljanja so bili tudi javnofinančni pritiski. Delni razlog za to je potreba po ekonomijah obsega in drugih prihrankih stroškov, pa tudi sredstvih za dodeljevanje dodatnih odgovornosti.
- Kriza je poudarila omejitve čistih gospodarskih ocen družbenega napredka in pozornost usmerila v potrebo po širših merilih blaginje. Toda blaginjo je treba razumeti in obravnavati na regionalni ravni. Razlike v nadenarnih merilih blaginje so pogosto večje med regijami znotraj države kot med različnimi državami ter se skozi čas izjemno malo spreminjajo. V državah, kjer so večje razlike v dostopu do izobraževanja, zaposlitve in ključnih storitev, so tudi na splošno slabši rezultati blaginje.
- Pri iskanju rasti se vse večja pozornost posveča mestom kot najpomembnejšim potencialnim gonilnim silam rasti v večini gospodarstev OECD. Mesta so na splošno produktivnejša in njihova prednost v produktivnosti je tem večja, čim večje je mesto. Rast se običajno poveča tudi v regijah okoli velikih mest, celo v razdalji do 200–300 kilometrov. Manjša mesta pa lahko uživajo sadove produktivnosti v obliki tesne povezanosti z drugimi mesti, pri čemer se povezljivost uporablja kot neke vrste nadomestek za velikost.
- Koristi urbanizacije v smislu rasti in produktivnosti niso samodejne: način upravljanja mest ima neposreden in pomemben vpliv na njihovo gospodarsko uspešnost in kakovost življenja meščanov. Ukrepi gospodinjstev in podjetij ter medsebojni vplivi med različnimi področji javne politike imajo v mestih ponavadi večje pozitivne ali negativne učinke prelitja kot v manj naseljenih krajih. To kaže na večjo potrebo po usklajevanju politike med sektorji, pristojnostmi in ravnmi vlade.
- Takšno usklajevanje je pogosto pomanjkljivo: nacionalne in podnacionalne sektorske politike velikokrat ustvarijo nasprotujoče si pobude in so premalo usklajene med ravnmi vlade. Težava se še stopnjuje zaradi horizontalne razdrobljenosti na občinski ravni, zlasti v velikih politično razdrobljenih metropolitanskih območjih. Raziskava OECD o upravljanju metropolitanskih območij osvetljuje stroške razdrobljenega upravljanja in usmerja pozornost v koristi boljšega usklajevanja

politik na metropolitanski ravni – tj. na ravni mest, ki jih opredeljujejo vzorci poselitve in gospodarska dejavnost namesto upravnih meja, ki so pogosto zastarele.

Ključne posledice politik

- Vse večje razlike, počasna rast in omejen manevrski prostor javnofinančnih in monetarnih politik kažejo na potrebo po učinkovitih pristopih k politiki, prilagojenih posameznemu kraju. Prvič, tudi znotraj posameznih držav se ovire za rast bistveno razlikujejo med posameznimi regijami. Drugič, politika se mora vse bolj posvečati kompromisom, ki jih je mogoče doseči med različnimi cilji, ter možnemu dopolnjevanju med njimi, ki ga je mogoče izkoristiti s celovitim pristopom. Ti kompromisi in dopolnjevanje velikokrat odražajo posebne pogoje določenih krajev, pogosto pa jih najbolj opazijo – in upravljajo – regionalni ali lokalni akterji.
- Geografska območja politike so pomembna: pri opredeljevanju in spodbujanju povezav med gospodarskimi, okoljskimi in socialnimi cilji morajo oblikovalci politik gledati prek upravnih meja in upoštevati dejanska geografska območja izzivov, ki jih želijo obravnavati – ko je na primer treba obravnavati vprašanje javnega prevoza za celotno metropolitansko območje in ne ločeno po posameznih občinah. Ustrezen obseg posredovanja s politiko je odvisen od obravnavanega izziva: prispevna območja za šole se bodo razlikovala od bolnišničnih in organi, pristojni za promet, bodo verjetno delovali na različnih ravneh kot zdravstveni organi. Toda ravni vlade ne more biti neskončno veliko, zato so potrebni podatki, orodja in institucije, ki lahko pospešijo vertikalno in horizontalno usklajevanje na različnih ravneh.
- Prilagajanje politik krajem je zlasti pomembno pri razkoraku med podeželskimi in urbani območji. Ker okoli 78 % prebivalcev podeželja v OECD živi v bližini mesta, podeželskih in urbanih območij ni smiselno obravnavati ločeno. Podeželske in urbane politike morajo biti bolj povezane, da bodo odražale dejansko stanje v krajih, kjer se izvajajo. Podeželsko-urbana partnerstva lahko pomagajo doseči celovitejši teritorialni razvoj in čim večje možne koristi trga dela kot tudi okoljskih in drugih povezav med mestnimi in podeželskimi skupnostmi.
- Omejitev javnih naložb pomeni, da morajo lokalne in regionalne vlade doseči več – in bolje – z manj sredstvi. S tem v mislih je Svet OECD marca 2014 sprejel Priporočila za učinkovite javne naložbe med različnimi vladnimi ravni. Načela, ki jih vključujejo priporočila, bodo vladam v pomoč pri ocenjevanju prednosti in slabosti njihovih zmogljivosti za javne naložbe in pri opredeljevanju prednostnih nalog za izboljšave.
- Nacionalne in regionalne/državne vlade imajo lahko pomembno vlogo pri spodbujanju nastanka učinkovitejših rešitev za metropolitanska območja. Ovire za skupno ukrepanje so pogosto znatne in tudi če vse občine na velikem urbanem območju ali v regiji pridobijo s sodelovanjem, ni nujno, da je med njimi sploh kakšna, ki je sposobna in ima spodbude za prevzem stroškov zbiranja potrebnih informacij, aktiviranje drugih itn.
- Boljše upravljanje metropolitanskih območij je treba podpreti z večjo skladnostjo politik za mesta na nacionalni ravni. Ponavadi so bile izključno nacionalne urbane politike – če so obstajale – ozko zasnovane ter so se posvečale težavam in ne potencialu. Na mnoge druge vidike politike, ki imajo pomembne posledice za urbani razvoj, se morda ne bo nikoli gledalo skozi »urbano lečo«. Vlade, ki želijo, da mesta pravilno delujejo, morajo poskrbeti za mnogo širšo vizijo urbane politike, ki oblikuje medsektorske strategije s ciljem celovitega premagovanja izzivov, s katerimi se soočajo mesta.

© OECD

Ta povzetek ni uradni prevod OECD.

Reproduciranje tega povzetka je dovoljeno pod pogojem, da so navedene avtorske pravice OECD in naslov originalne publikacije.

Večjezični povzetki so prevedeni iz vseh publikacij OECD, ki so v izvirniku izdane v angleškem in francoskem jeziku.

Na razpolago so brezplačno v spletni knjigarni OECD www.oecd.org/bookshop

Za več informacij se obrnite na Enoto OECD za pravice in prevode, Direktorat za javne zadeve in komunikacije na: rights@oecd.org ali prek faksa: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Obiščite našo spletno stran www.oecd.org/rights

Preberite celotno angleško različico na OECD iLibrary!!

© OECD (2013), *OECD Regional Outlook 2014: Regions and Cities: Where Policies and People Meet*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264201415-en